

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

140. Diluuium: Ex Basilio Seleuciæ oratione in Noemum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

D I L V V I V M.

Ex Basilio Seleucia oratione in Noemum.

Descriptio CXL.

ΑΝΩθεν οὐρανός χαμαίρρός ἤκόνιζε, κα-
ταθεν ἤπειρος ἀβύσσος ἀνέπεμπε, καὶ
πρὸς τὴν ὕδαλ' ὄφισιν ἢ χτισίς ἐσοικει-
το. ὄσα ἐπιχρῆς καὶ θαλάσσης διαχρῆσις, ἐν
ῥέειρα τὰ πάντα σιμείχεται, ὄσα κίτι πηγαί, καὶ
λίμνα, καὶ κρήνας σὺν χάριτι ῥέεται, ἀλλ' ἀχρῆσις
πελάγει καὶ λαπονήστον τὰ σύμπαντα. οὐ
βλασημάτων κάλλι, καὶ ἔνδρων ἀνδη, οὐ πόσεις,
οὐ πεδῆδες, οὐχ' αἱ τ' ἔνδρον κορυφαί, ἀλλὰ
πάντα τῆς κόμασι ἐναυάγει, κοινῶ καλυπόμε-
να τάρφα. οἱ πολλοὶ ἀθροιστοὶ σὺν κακίᾳ τῆς
γνώμης ἐκυβίσαν ἐν μήματι. ἦν γὰρ ῥῶντες ἐ-
μολυμαρ, ἀποδησκον ἀπ' αὐτῆς ὄσα ἤϊον-
το. οὐτα μὲν οὖν τῆ τῶ καλακλυτοῦ περιβλη-
θέντες σαγῆνη, ἐν τῶν τῶν κυμάτων πηγάς
σφειδονόμοι πρὸς ἔλευον θανάτου ῥόπον
ὑπερέφοντο, τῶν ἀλλήλων συμφορῶν ἰμωροῦ-
μενοι. οἱ μὲν ἀδρῶν χωδίντες τῆς ὕδασι, νε-
χροίταχες ἀπεδέκνυον. οἱ δὲ ἐμπρόσθε, ἐφ-
ῶνται τῶ πάθος μακρὸν ὑπεδέχοντο θάνατον.
ἄλλοι δὲ καὶ πρὸς βραχὺ προκατερύαντες,
μακροτέρην τῆ θανάτου τὴν ἰμωρίαν ὑπέμει-
ναν, πόσει πρὸς τῶν ὄσειν κορυφῶν ἀ-
ναδραμῶντες, ἀναίρῃ φυγῆ τὸν φόβον ἐβήλεγαν,
πόσει πρὸς τῶν ῥοτῶν ἀναρῆταις ἀνέρον-
τες καταλαμβάνοντο, καὶ δάκρυ πρὸς τῶ τῶ
τῶν ῥέματι, ἐτακτο δὲ δάκων ὁ κατακλυ-
μῆς προσαναβῆων τοῖς ὄσει. κατόπιν ἐφε-
ρετὰ σύμπαντα, ἕως ἀπαντῶν δῆσας, ὁ αὐ-
τὸς θάνατος ὄμοδος, καὶ τάρφα ἐγένετο. ἐσ-
πιτὰ τοῖς ἀνθρώποις νεκρῶν ἐν τῶ σιμεί-
πύλαζε. ἔλαγον ὄφισις μετὰ θάνατον τῶν
λογμοῖς σιμείχεται. κύνες ἀνθρώπων ἐνι κα-
λυπόμενοι κόματι, καὶ πῆλτιον ἀλλήλων
λοιπῶν περιδινόμενοι, κοινῶ τὸ ζῆν ἀπέπι-
δοντο. Νῶε δὲ μόνος ἐν πανδήμῳ θανάτου ζῶν
ἐκαρῶντο παράδοξον. καδάκρυ ἕως κυ-

SVperne caelum torrentes iaculabatur. infer-
ne terra abyssos relaxabat, & dum aquae e-
mergebant, ad aquas elementares creata res
redigebantur. Nulla iam arida, marisque dif-
cretio, vnius fluenti aluco continebantur
omnia, non iam scaturigines, & laeas, non foun-
tes cum voluptate fluentes, sed immanibus
vndis demergebantur vniuersa. Non germi-
num species & arborum flores, non vrbes, non
planities vlla, non montium vertices, sed om-
nia fluctus inter naufragium communi o-
perta sepulchro, frequentissima gentes rna
eum animi improbitate volutabantur in mo-
numentis; quae enim viuentes se conpurcabe-
rant, ab ea morientes non merebantur abian-
gi. Ita diluuij sagena comprehensi inter fluctu-
um vertices rotati, ac mutua calamitate puni-
ti, miserando mortis genere surripiebantur: hi
confestim aquis oblitati, confestim mortui
videbantur: illi spirantes non sine mali sensu
longam excipiebant mortem: alij modico du-
rantes tempore longius morte cruciamentum
sustinebant. Quam multi montium capita in-
cuisantes, intempestiua fuga trepidationem
inutilem ostenderunt: quam frequentes, qui ad
arborum vertices adrepserunt, comprehendebantur
rapidissime vndis aduolitantibus? In-
flabat acerrime diluuium ad alta quaeque du-
ctum, a tergo ferebat omnia, donec simul om-
nibus implicatis idem mors esset, & tumulus:
mortua cum hominibus reptilia summis a-
quis innabant. Rationis extors, consorsque
natura vna morte comprimiebantur: canes
cum hominibus iisdem operi fluctibus, ac
deinceps propè inuicem circumuoluti com-
muniter vitam ponebant. Noemus vero solus
per omnium gentium stragem vita fruebatur
inopinata. Quemadmodum gubernator quif-
pam in nauis meditullio fidei tractans gu-
bernacula, & diluuii circumquaq; obfessus in-
consumptus manebat, qui creaturarum serua-
bat reliquias, qui Dei creaturis custos appro-
bitus erat, qui in arca velut arce stadium decur-
sebat, qui creatura naufragium faciente placi-
de solus enavigabat, qui fide & ligno diluui-
ni vim afferebat.

Eccc 2

Cij

βερνήτης εν μέσω τῶ σκάφει τοῖς ἑπίπτοις μὲν χειρὶ ζῶντων οἰακας, καὶ τῶν χαλκυσμῶν πάντοθεν πολιορκῶν μύρον, ἀνάλαβον ἐδύμεν, ὁ δὲ κτίσιος λειψάνων ταμίας, ὁ φύλαξ τῆς θεοῦ δημιουργημάτων ταχθεὶς, ἀχάρατος ἐν ἀκροπόλει τῆς κλειψῶν σαδειύσας, ὁ τῆς κτίσιος ναυαγίας μόνος γαλλέως ὡς διαπύσας, ὁ πῆτι καὶ εὐλατῆ κατακλυσμῶν βιασάμενος.

PARVVLVS IN AQVIS, SYFFOCATVS.

Ex eodem authore in Moyse.

Descriptio CXLI.

Καὶ ἦν δρᾶμα παραδοξόν, τῷ δημιουργοῦ μὲν ἐπὶ πᾶσι χεῖρες, βασιλέως δὲ χεῖρες τῆς ὑδάσι τὴν πᾶσιν ἀπλειφοῦ, καὶ πανταχοῦ τῆς ὠδίνων ἦσαν κατὰ σκοπι, καὶ πῶλα μὲν τῶν κλομένων χειρὶ σῶντο δέμοι. νόμοι ἐχρόφοντο, καὶ φύσις ἠυδύνετο, καὶ πράσις ἐκρίνετο, ὠδίνες καὶ ἐδικάζοντο, καὶ τόχοι ἐδικμαζέτο, καὶ φύσιος παρήρησια σπύλλη. ἐλόχα ἡ ποταμὸς, τὰ λεκτόμενα, καὶ διεδέχετο τὰς τῆς μητέρας γαστέρας, καὶ τῶν σπυμάτων γαστήρ, ἀρῆ βρέφοι ἐπίπτετο, καὶ μήτε τὰς ἠλικίας ἀκτινίας δεύμενον, πρὸς τὰς τῆς ποταμοῦ ὠδίνας ἐπέμπτε, πρὸς ἅμα πᾶσι τῶν ἐλευνότητων. φονεὺς ὁμοῦ καὶ τῶν ὠδίνων ἐλευνότητων ἐγένετο, καὶ τόχοι τῶν δανατάων σὺν χροῖσι ἀνώριστοι τῆς γενήσεως σιωπῆσαι, καὶ μήτερες ἀχρῆ τῶν ὠδίνων ἐρχόμενα, γενεάων μητέρες ἀπύχοντο. ἀγνοία τῶν κλομένων εἶναι τὰς ὠδίνας εὐχόμενα, πρὸλα βεῖν ἐπιδυμοῦσαι τῶν δανατῶν τὸ τόχοι, ἵνα μὴ τῶν ποταμῶν μητέρες ἀπάρχουσι. πένθη ἦν αὐταῖς πρὸ τῶν τόχων τῶν λεκτόμενων, καὶ γαστέρες ἀκαρποι. μὲν ἄ γόνον καὶ χόκον ἠυρίτκοντο. καὶ ὠδίνων τὰ βέλγη δέχομενα, δεῖξαι τῶν ὠδίνων τῶν ἀκαρπῶν ὅσα ἠυδύναντο τὰς ὠδίνας ὑπέμενον, καὶ τῆς ὠδίνων τὸν ἀκαρπῶν ὅσα ἐδέχοντο. ἀκαρπῶν βόθρῶν ἐσφυγῶντο τῆς φύσιος. τοιαύτη μὲν ἦ τῆς ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεὸν φιλονεικία.

Et Ratque facinus perquam insolens. Quod Dei manus efformabant, regis manus aquis obliterabant. Vbiq; erant genitrix speculatores, & fluvius natorum carnifex constituebatur. Lex servabatur, & natura multabatur, & si qua periculi redemptio, iudicio erat obnoxia. Parture damnabantur, & parens explorabantur, nature quoque libertas spoliabatur. Fluvius partum insidijs excipiebat, & matris alio fluminis alveus succedebat. Fœtus, recens editus, ac nondum solare iubar contuitus, ad fluvij dolores transimittebatur. Rem sane commiseratione dignissimam! infantium iugulator erat fluvius, pariter, & sepulchrum; ac genitus morti coævus, stragesque cum generatione concurrebat, quæque mæres ad partitionis usque molestiam procellerant, genitrices fieri deprecantur; quod partum futurum ignorarent, stare suos dolores præoptantes, & mortem ante partum oppetere gestientes, ut ne fluvio genuisse viderentur. Partus illis ante partum lucum pariebat, & post conceptum partumque ventres fructu priuati reperiebantur. Nec quæ in partura erant expertæ dolorum spicula, fructum commonstrare poterant: pariendi molestiam sufferebant, nec ullum ex doloribus fructum capiebant. Immaturi nature rancemi vindemiabantur. Talis erat hominum cum Deo contentio.

TEM-

